

Vergeet-mij-nietje

Apium, Berula en Sium

René C.M.J. van Moorsel¹ & Baudewijn Odé²

¹ Nationaal Herbarium Nederland, branch Leiden, Postbus 9514, 2300 RA Leiden, e-mail: moorsel@floron.leidenuniv.nl

² Stichting FLORON, Postbus 9514, 2300 RA Leiden, e-mail: ode@floron.leidenuniv.nl

Determinatie van schermbloemigen levert vaak problemen op als bloemen of vruchten ontbreken. Zo ook bij drie algemene soorten van oevers en moerassen: *Apium nodiflorum* (Groot moerasscherm), *Berula erecta* (Kleine watereppe) en *Sium latifolium* (Grote watereppe). Deze soorten kunnen naast elkaar voorkomen, maar staan lang niet altijd in bloei en hebben een belangrijk deel van het groeiseizoen enkelvoudig geveerde bladen. *Apium* heeft altijd enkelvoudig geveerde bladen;

Berula en *Sium* zijn zeer variabel wat hun bladvorm betreft, met meervoudig geveerde ondergedoken voorjaarsbladen en enkelvoudig geveerde luchtbladen.

Een extra kenmerk voor het onderscheiden van *Apium*, *Berula* en *Sium* is het aantal dwarschotjes in de bladsteel van de onderste (lucht)bladen. Deze dwarschotjes zijn te beschouwen als de plaatsen waar blaadjes niet tot ontwikkeling zijn gekomen. Bij *Apium* ontbreken dwarschotjes, *Berula* heeft er één en *Sium* enkele. Het onderstaande ezelsbruggetje (Tabel 1) met de alfabetische volgorde van de geslachtsnamen werkt heel goed.

Tabel 1. Aantal dwarschotjes in de onderste stengelbladen van *Apium nodiflorum*, *Berula erecta* en *Sium latifolium*.

geslachtsnaam	<i>Apium</i>	<i>Berula</i>	<i>Sium</i>
aantal dwarschotjes	0	1	2 of meer

Let er wel op dat bij *Berula* regelmatig rudimentaire blaadjes tot ontwikkeling komen op het onderste dwarschotje (Fig. 1). Deze blaadjes zitten altijd op grotere afstand van het onderste bladpaar dan de overige bladparen ten opzichte van elkaar zitten.

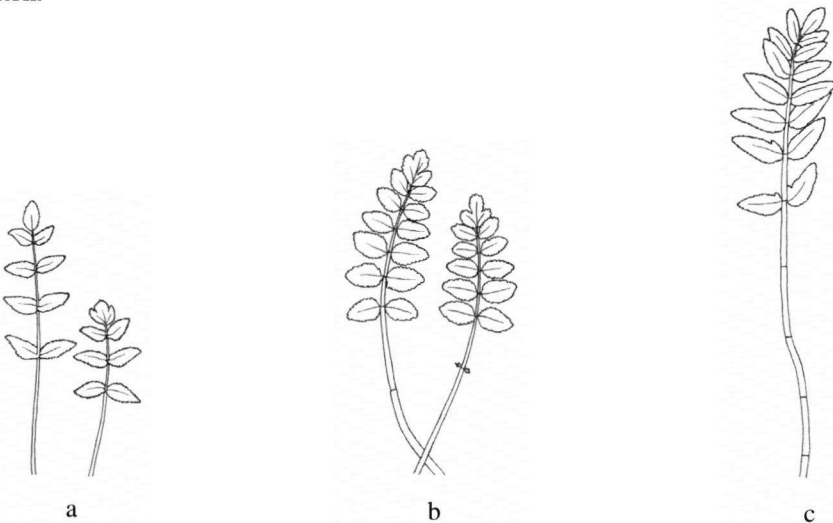

Fig. 1. Onderste stengelbladen van: a. *Apium nodiflorum*; b. *Berula erecta*; c. *Sium latifolium*.